

REDAKCIJAS SLEJA

Brīvība uz riteniem

ILZE FEDOTOVA

Kad pavasaris kārtīgi lutina un saule silda, bērni ar prieku izvelk velosipēdus no pagrabiem un šķūniņiem. Ielas atkal piepildās ar smiekliem, kustību un brīvības sajūtu. Tik ilgi gaidītā velosezona ir klāt. Un tomēr ir kāds rūgts BET, kas neļauj šo ainu izbaudīt līdz galam.

Viendien sagaidot bērnu no skolas, mani pārņēma nepatīkama sajūta. Es skatījos apkārt un nobrīnījos – nevienam bērnam, kas paņēma savu velosipēdu vai skrejriteni, galvā nebija ķiveres. It kā drošība būtu aizmirsta un ķiveres pa ziemu pazaudētas. It kā noteikumi vairs nepastāvētu. Taču tie pastāv. Un tie ir svarīgi. Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumiem bērniem līdz 16 gadu vecumam, braucot ar velosipēdu, galvā jābūt aizsprdzētai aizsargķiveri. Lai mazākie satiksmes dalībnieki kritiena laikā pasargātu sevi no dažādām traumām, ir ieteicams braukšanas laikā lietot arī ceļu un elkoņu aizsargus. Protams, ne viss ir tik bēdīgi. Zinu, ka ir bērni, kuri ķiveri lieto, un tas ir apsveicami – tas nozīmē, ka vecāki seko līdzī un rūpējas par savu bērnu drošību. Tikai es viņus todien neredzēju.

Ķivere nav aksesuārs – tā ir pašu drošībai. Un mēs jau zinām, kādas mēdz būt sekas, kad kaut kas jau noticis. Ceļu satiksmes drošība ir tēma, par kuru jārunā atkal un atkal – ģimenē, skolā un sabiedrībā. Būtu svarīgi arī lielāka pašvaldības policijas un skolu iesaiste preventīvajā darbā. Jo drošība uz ceļa ir mūsu visu kopīga atbildība. Lai man nebūtu drošminieki jāsauc īstajos vārdos, palūdzu mākslīgajam intelektam kādu situācijas piemēru.

Reiz kādā mazā pilsētā dzīvoja zēns vārdā Toms. Viņam ļoti patika braukt ar velosipēdu – tik ļoti, ka viņš katru dienu pēc skolas steidzās ārā un devās piedzīvojumos. Tomam bija ķivere, ko vecāki viņam bija nopirkuši, bet viņš to bieži negribēja vilkt. "Tas taču nav stilīgi," viņš teica draugiem un atstāja ķiveri mājās.

Kādu dienu Toms ar draugiem sacentās, kurš ātrāk nobrauks no kalna. Vējš svilpoja ausīs, un viņš jutās kā īsts sacīkšu braucējs. Taču pēkšņi priekšā uz ceļa bija neliels akmens. Toma ritenis paslidēja, un viņš krita. Par laimi, šoreiz viņš bija uzlicis ķiveri, jo mamma no rīta bija stingri pateikusi: "Bez ķiveres tu nebrauksi." Kad Toms piecēlās, viņš bija nobijies, bet saprata – ķivere bija sasista, bet viņa galva bija vesela. Draugi viņam pienāca klāt, un viens no viņiem teica: "Ja tev nebūtu ķiveres, viss varēja beigties daudz sliktāk."

No tās dienas Toms vienmēr valkāja ķiveri un pat atgādināja to darīt citiem. Viņš saprata, ka īsts drošminieks nav tas, kurš riskē, bet tas, kurš prot sevi pasargāt.

Un tas nav stāsts tikai par ķiverēm. Tas ir stāsts par attieksmi. Šobrīd diemžēl rodas sajūta, ka uzvedības kultūra uz ielas stipri pieklibo – ja neviens nebrīdina un neatgādina par noteikumiem, tie tiek ignorēti. Pavērojiet, kas notiek uz ielas. Vai bariņš velosipēdistu palaiž garām kājāmgājēju, vai neskrien ar savu braucamo kādam virsū? Kādu drošības un savstarpējās cieņas piemēru mēs paši radām uz ielas? Kur beidzas individuālā brīvība un sākas atbildība pret citiem? ☑

Saskaņotos paziņojumus CSNg fiksēšanai izmanto aizvien biežāk

Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja (turpmāk – LTAB) apkopotā statistika liecina, ka 2025. gadā ar saskaņotajiem paziņojumiem tiks fiksēti 73,90 % no visiem ceļu satiksmes negadījumiem (turpmāk – CSNg), savukārt 26,10 % gadījumu negadījums tiks fiksēts ar policijas protokolu. Vēsturiski šis ir lielākais Saskaņoto paziņojumu īpatsvars – salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, pirms pieciem gadiem Saskaņotos paziņojumus CSNg fiksēšanai izmantoja 66,93 % gadījumu.

LTAB aprēķini liecina, ka ik gadu Saskaņoto paziņojumu aizpildītāju īpatsvars palielinās par aptuveni 1 %. Patlaban aptuveni ceturtdaļa CSNg tiek fiksēti ar Valsts policijas protokolu, un LTAB aplēses liecina, ka aptuveni trešdaļa no šiem negadījumiem būtu iespējams fiksēt ar Saskaņoto paziņojumu. Turklāt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta informācija liecina, ka līdz šim gadu no gada pieaudzis arī uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112 saņemto zvanu skaits, un arī šajās situācijās aptuveni pusē gadījumu zvans bija nepamatots vai uz to nebija jāreaģē ārkārtas režīmā. Tas apliecinā, ka daļa gadījumu CSNg sekas varēja novērst autovadītāji paši, aizpildot Saskaņoto paziņojumu.

"Joprojām redzam, ka daļā gadījumu policija tiek izsaukta arī situācijās, kad to varētu risināt ātrāk un vienkāršāk, aizpildot Saskaņoto paziņojumu. Turklāt īpaši satraucoši ir gadījumi, kad autovadītāji

pēc nelieliem CSNg izmanto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru, tādējādi nepamatoti noslogojot glābējus, kas, iespējams, kritiski nepieciešami cita negadījuma seku novēršanai. Tāpēc vēlreiz vēlos atgādināt, ka Saskaņotais paziņojums ir paredzēts tieši tam, lai nelielos CSNg nebūtu nepieciešams iesaistīt policiju un glābējus," skaidro LTAB valdes priekšsēdētājs Jānis Abāšins.

LTAB atgādina, ka no pērnā gada decembra autovadītājiem iespējams fiksēt ceļu satiksmes negadījuma apstākļus arī ziņapmaiņas lietotnē "WhatsApp". Saskaņoto paziņojumu ziņapmaiņas lietotnē "WhatsApp" drīkst aizpildīt tad, ja CSNg nav cietušo un iesaistītie var apliecināt savu identitāti ar SmartID vai E-paraksta rīkiem. Sarunbotes dialoga formā uzdod jautājumus par CSNg rašanās laiku, apstākļiem, lieciniekiem un nodarītajiem bojājumiem. Daļa informācijas, piemēram, notikuma vieta un informācija par transportlīdzekļiem pēc norādītajiem reģistrācijas numuriem, tiek ģenerēta automatiski, tādējādi ievērojami samazinot Saskaņotā paziņojuma aizpildīšanas laiku. Galvenā risinājuma priekšrocība, ka Saskaņoto paziņojumu iespējams aizpildīt populārā ziņapmaiņas programmā – tātad vidē, kas vairums cilvēku ir ierastāka. Turklāt iesaistītajiem nav jāzīmē negadījuma shēma, kas līdz šim sagādājusi lielākās problēmas autovadītājiem. Tā vietā risinājums paredz detali-

zētāk aprakstīt CSNg apstākļus un pievienot vairāk foto un video. Vairāk informācijas par iespējām aizpildīt Saskaņoto paziņojumu "WhatsApp" lietotnē, iespējams atrast vietnē www.ltab.lv/spapp.

Lai iedrošinātu autovadītājus vairāk izmantot digitālos risinājumus apdrošināšanas gadījumu noformēšanā un informētu par iespējām aizpildīt Saskaņoto paziņojumu "WhatsApp" ziņapmaiņas lietotnē, LTAB no 13. aprīļa uzsācis skaidrojošo kampaņu "Klik un saskaņots!". Tās laikā LTAB iecerējis virkni pasākumu gan digitālā formātā, gan arī klātienē, piemēram, piedaloties izstādē "Auto 2026". "Vēlamies uzrunāt tieši to autovadītāju daļu, kas ir mazāk zinoši, nedroši vai pat mātīcīgi, lai pārliecinātu viņus, ka Saskaņotā paziņojuma aizpildīšana digitāli ir tikpat ērta, vienkārša un droša kā iknedēļas pirkumu saraksta saskaņošana "WhatsApp" ģimenes grupas tērzētavā," stāsta J. Abāšins.

1997. gadā Latvijā tika ieviesta OCTA sistēma. Tiesības veikt OCTA apdrošināšanu Latvijā ir AAS "Balta", AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams", AAS "BTA Baltic Insurance Company", "Compensa Viena Insurance Group" ADB Latvijas filiāle, "ERGO Insurance" SE Latvijas filiāle, ADB "Gjensidige" Latvijas filiāle, "If P&C Insurance" AS Latvijas filiāle, "Swedbank P&C Insurance" AS Latvijas filiāle un "Balčia Insurance" SE.

Gints Lazdiņš, LTAB sabiedrisko attiecību konsultants

AVĪZE JAUTĀ

Kā vērtējat Lielās talkas ideju?

Sanita Lārmāne, vecākā bibliotekāre:

– Lielās talkas ideju kopumā vērtēju pozitīvi. No vienas puses, protams, nav patīkami apzināties, ka citiem cilvēkiem jāvāc atkritumi, kurus kāds ir bezatbildīgi atstājis dabā. Tomēr, no otras puses, šādi pasākumi ir veids, kā sakopt apkārtni un padarīt to tīrāku. Svarīgs ieguvums ir arī kopienas saliedēšana, strādājot kopā viena mērķa labā. Pati līdz šim Lielajā talkā neesmu piedalījusies, jo parasti izvēlos sakopt savu tuvāko apkārtni. Tomēr, ja šāds pasākums tiktu organizēts tuvāk manai dzīvesvietai, es noteikti apsvērtu iespēju tajā piedalīties.

Eliza Znota, jaunā māmiņa:

– Vērtēju labi. Ir jāpiedalās, lai visiem ir patīkami atrasties dabā. Pieļauju, ka vienai daļai piedalīties talkā traucē aizņemtība, jo brīvdienā ir maz un tajās cilvēki sakopj savu sētu. Arī tā ir piedalīšanās talkā, tikai savās, nevis sabiedrības interesēs. Vislabāk jau būtu, ja neviens nepiedrazotu mums apkārtējo vidi, un tad tādas talkas pat nebūtu vajadzība rīkot. Ja vecāki to saviem bērniem neiemāca, tad sabiedrībai jāievēro, ka vajag aiz sevis savākt. Lielajā talkā piedalos kā kuru gadu. Ir bijušas draugu lokā viensētā sarīkotas talkas.

NOSKAŅA

Gunta Drone

Es tevi gaidīšu vakara vējā...
Kad krēslas svecēs degs riets.
Tikai manu matu sudraba dzīparos
Pirmās zvaigznes ievīs starus.

Es tevi gaidīšu nakts klusumā...
Zem aizmigušām vīnstīgu skropstām.

Kad vārdi kļūst lieki klusuma drūzmā,
Vien tava nomoda glāstos iemigšu es.

Es tevi gaidīšu...
gaidīšu ik mirkli...
Neiedomājies neatnākt –
Tad neausīs rīts...
Degs rieta svecēs, un es tāpat
gaidīšu tevi!

Valkas un Smiltenes novadu laikraksts

Ziemeļlatvija

Iznāk otrdienās, piektdienās.

Izdevējs –
SIA "Laikraksts Ziemeļlatvija"
Reģistrācijas apliecības
nr. 44103091926
Indekss – 3043
Iznāk kopš 1925. gada 13. jūnija

Galvenā redaktore – Ingūna Johansone, tālr. 28381605,
e-pasts: inguna.johansone@ziemellatvija.lv
Korespondenti:
Sandra Pētersona, tālr. 26347077
Inga Karpova, tālr. 29119375
Ilze Fedotova, tālr. 26386852
Abonēšana – tālrunis 23235999,
e-pasts: abone@ziemellatvija.lv

Redakcijas adrese –
Rīgas iela 25,
Valka, LV-4701
Reklāma – tālr. 29752579,
e-pasts: reklama@ziemellatvija.lv
Portāla e-pasts:
portals@ziemellatvija.lv

Iespiests SIA "Poligrāfijas grupa Mūkusalā", Mūkusalas iela 15A, Rīga. Par skaitļu un faktu, kā arī sludinājuma tekstu pareizību atbild autors. Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Pārpublicēšanas vai citēšanas gadījumā atsauce obligāta.